

Strona Główna > ... > Wyszukiwanie Przedstawicieli Zawodów Prawniczych > Rodzaje Zawodów Prawniczych Latvia

Rodzaje zawodów prawniczych

Autor treści:

Łotwa

Łotwa

Na tej stronie przedstawiono przegląd różnych zawodów prawniczych na Łotwie.

Prokuratorzy

Organizacja

[Prokuratura Republiki Łotewskiej \(Prokuratūra\)](#) to jednolity, scentralizowany organ wymiaru sprawiedliwości, zorganizowany na trzech szczeblach. Na jej czele stoi Prokurator Generalny (ģenerālprokurors). Zadaniem prokuratury jest reagowanie na naruszenia prawa i zapewnienie, aby sprawy dotyczące takich naruszeń były rozpoznawane zgodnie z procedurą przewidzianą w przepisach prawa. Struktura hierarchiczna prokuratury przedstawia się następująco:

1. Urząd Prokuratora Generalnego (ģenerālprokuratūra);
2. urzędy prokuratury okręgowej (*tiesu apgabalu prokuratūras*);
3. urzędy prokuratury rejonowej/miejskiej (*rajonu vai republikas pilsētu prokuratūras*);
4. wyspecjalizowane jednostki prokuratury (*specializētās prokuratūras*).

W stosownych przypadkach Prokurator Generalny może utworzyć jednostkę prokuratury wyspecjalizowaną w określonej dziedzinie, mającą taki sam status jak prokuratura rejonowa lub okręgowa. Obecnie na Łotwie funkcjonuje pięć wyspecjalizowanych jednostek prokuratury:

1. wyspecjalizowana jednostka ds. przestępczości zorganizowanej i podobnych rodzajów przestępczości,
2. wyspecjalizowana jednostka ds. zagadnień wielosektorowych,
3. jednostka ds. transportu drogowego w Rydze,
4. jednostka ds. ścigania przestępstw finansowych i gospodarczych,
5. jednostka ds. ścigania przestępstw z zakresu nielegalnego obrotu narkotykami.

Urząd Prokuratora Generalnego może również nadzorować pracę organów publicznych, które nie pełnią funkcji prokuratorskich, ale w granicach swoich kompetencji pomagają w wykonywaniu pewnych zadań w postępowaniu karnym. Za tworzenie, reorganizację i likwidację tych organów odpowiada Prokurator Generalny. Decyduje on również o ich strukturze i obsadzie kadrowej w ramach środków przyznanych z budżetu państwa. Dotychczas utworzono tylko jeden taki organ, a mianowicie [Służbę ds. Zwalczania Prania Pieniędzy](#).

Jednostki prokuratury stanowią część wymiaru sprawiedliwości. Oznacza to, że działają niezależnie od władzy ustawodawczej i wykonawczej. Chociaż Saeima (łotewski parlament), Rada Ministrów i Prezydent mogą wydać prokuraturze polecenie zbadania okoliczności faktycznych dotyczących naruszeń prawa i zwracać się o wyjaśnienia do Urzędu Prokuratury Generalnego, nie mogą jednak ingerować w czynności prokuratury służące wyjaśnieniu istotnego naruszenia prawa mającego znaczenie dla interesu państwa.

Prokuratorzy mogą zgłaszać zastrzeżenia do aktów prawnych przyjętych przez Radę Ministrów i organy publiczne, jeżeli naruszają one prawo. Prokurator Generalny oraz kierownicy wydziałów Urzędu Prokuratora Generalnego mogą uczestniczyć w posiedzeniach Rady Ministrów w celu przedstawienia swojej opinii na temat zagadnień przewidzianych w porządku obrad.

Rola i obowiązki

Zadania prokuratury w postępowaniu przygotowawczym określono w art. 2 [ustawy o prokuraturze](#).

Prokuratura:

1. nadzoruje czynności operacyjne organów ścigania i innych podmiotów;
2. organizuje i prowadzi postępowanie przygotowawcze oraz kieruje nim, a także udziela organom ścigania instrukcji dotyczących sposobu prowadzenia dochodzeń/śledztw w sprawach karnych;
3. wszczyna i prowadzi postępowanie karne;
4. chroni prawa i prawnie uzasadnione interesy jednostek i państwa;
5. w przypadkach określonych w przepisach prawa wnosi do sądu pismo wszczynające postępowanie lub wnioski o wszczęcie postępowania.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 [kodeksu postępowania karnego](#) do zadań prokuratora w postępowaniu karnym należy nadzór nad postępowaniem przygotowawczym, prowadzenie postępowania przygotowawczego, wnoszenie i popieranie oskarżeń, podtrzymywanie oskarżenia w imieniu państwa itd.

Prokuratorzy nadzorujący (*uzraugošais prokurors*)

Prokurator nadzorujący nadzoruje przebieg śledztwa/dochodzenia w konkretnej sprawie karnej i może:

1. uchylać postanowienia kierującego postępowaniem (*procesa virzītāji*) lub członków grupy dochodzeniowo-śledczej;
2. zwrócić się do bezpośredniego zwierzchnika śledczego o zmianę kierującego postępowaniem lub zmianę obsady grupy dochodzeniowo-śledczej, jeżeli osoby te nie wykonują poleceń lub dopuszczają się naruszeń proceduralnych zagrażających przebiegowi postępowania karnego;
3. rozpatrywać skargi na czynności lub postanowienia kierujących postępowaniem bądź na czynności lub decyzje członków grupy dochodzeniowo-śledczej, na bezpośredniego przełożonego śledczego lub na osobę wykonującą czynności związane z postępowaniem;
4. podejmować decyzje o wszczęciu postępowania karnego lub przekazaniu sprawy innemu organowi dochodzeniowemu/śledczemu;
5. dokonać czynności procesowych osobiście, uprzednio powiadamiając o tym kierującego postępowaniem.

Kierujący postępowaniem (*procesa virzītājs*)

Prokurator nadzorujący (lub inny prokurator, na polecenie prokuratora przełożonego) może zostać kierującym postępowaniem (*procesa virzītājs*). Oznacza to przejęcie prowadzenia postępowania karnego oraz podejmowanie decyzji o wniesieniu oskarżenia. W wyjątkowych okolicznościach Prokurator Generalny, Wydział Prawa Karnego Urzędu Prokuratora Generalnego lub naczelnny prokurator przy sądzie okręgowym może wyznaczyć prokuratora do kierowania postępowaniem na etapie dochodzenia/śledztwa.

Prokurator działający w charakterze kierującego postępowaniem może:

1. zawrzeć układ z oskarżonym dotyczący przyznania się do winy;
2. zdecydować o przekazaniu sprawy karnej do sądu;
3. przekazać sprawę do sądu do rozpoznania w postępowaniu szczególnym;
4. umorzyć postępowanie karne, jeżeli przemawiają za tym uzasadnione przesłanki prawne.

Kierujący postępowaniem może podjąć dowolną decyzję proceduralną i dokonać dowolnej czynności procesowej lub powierzyć dokonanie danych czynności członkowi grupy dochodzeniowo-śledczej lub osobie wykonującej czynności związane z postępowaniem.

Prokurator przełożony (*amatā augstāks prokurors*)

Zgodnie z procedurą przewidzianą w przepisach prawa prokurator przełożony kontroluje pełnienie przez prokuratorów powierzonych im funkcji; rozpoznaje on także skargi i zażalenia dotyczące postanowień i czynności prokuratora nadzorującego postępowanie/kierującego postępowaniem. Może to na przykład dotyczyć propozycji prokuratora nadrzędnego, by zmienić bezpośredniego przełożonego śledczego lub organ dochodzeniowy/śledczy, a także zbadania, czy postanowienie o umorzeniu jest zasadne i zgodne z prawem.

Prokurator przełożony może:

1. uchylać postanowienia śledczego, członka grupy dochodzeniowo-śledczej lub prokuratora niższego rangą;
2. powoływać lub zastępować prokuratora nadzorującego, prokuratora lub kierującego postępowaniem, jeżeli nie zagwarantowano prawidłowego przebiegu czynności z zakresu nadzoru lub ścigania, bądź przejąć osobistą odpowiedzialność za te zadania;
3. powołać grupę dochodzeniowo-śledczą, jeżeli z uwagi na nakład pracy zachodzi ryzyko, że postępowanie karne nie zostanie zakończone w rozsądnym czasie;
4. zwrócić się z wnioskiem o powołanie innego bezpośredniego przełożonego jako śledczego lub przekazać prowadzenie postępowania przygotowawczego innemu organowi dochodzeniowemu/śledczemu.

Prokurator może zostać włączony w skład grupy dochodzeniowo-śledczej na polecenie prokuratora przełożonego lub wykonać czynność lub czynności związane z postępowaniem na wniosek kierującego postępowaniem.

Sędziowie

Organizacja

Konstytucyjną podstawę regulującą ustrój sądownictwa stanowią art. 82–86 [konstytucji Republiki Łotewskiej](#) (Latvijas konstitūcija), zgodnie z którymi wymiar sprawiedliwości sprawują wyłącznie sądy. Sędziowie są niezawisli i podlegają wyłącznie ustawie. Ustrój sądownictwa reguluje [ustawa o władzy sądowniczej](#). Zgodnie z łotewskim ustawodawstwem sędziowie są urzędnikami służby cywilnej.

Organy publiczne, organizacje społeczne i polityczne oraz inne osoby prawne i fizyczne mają obowiązek poszanowania i przestrzegania niezależności sądów oraz immunitetu sędziowskiego. Nikt nie ma prawa zwracać się do sędziego o przedstawienie informacji lub wyjaśnień dotyczących rozstrzygnięć zapadłych w konkretnej sprawie ani ingerować w wymiar sprawiedliwości w jakimkolwiek celu. Podczas sprawowania wymiaru sprawiedliwości sędziów chroni immunitet sędziowski. Urzędu sędziego nie można łączyć z przynależnością do jakiegokolwiek partii politycznej ani innej organizacji politycznej.

Rola i obowiązki

Zadaniem sędziów jest sprawowanie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, administracyjnych i karnych zgodnie z ustawą.

W sprawach cywilnych sędziowie rozstrzygają spory dotyczące ochrony praw (na gruncie prawa cywilnego, prawa pracy, prawa rodzinnego itp.) oraz prawnie uzasadnionych interesów osób fizycznych i prawnych.

W sprawach karnych sędziowie wysłuchują zarzutów przedstawionych oskarżonym i orzekają w kwestii ich zasadności. Mogą uniewinnić oskarżonych lub skazać osoby uznane za winne popełnienia przestępstwa na określonej karę.

W sprawach administracyjnych sędziowie sprawują kontrolę sądową legalności aktów organów władzy wykonawczej (aktów administracyjnych wydanych przez te organy lub konkretnych dokonanych przez nie czynności) oraz rozstrzygają spory wynikające z wszelkich stosunków uregulowanych w prawie publicznym. Sędziowie przedstawiają również wyjaśnienia co do praw i obowiązków prawnych osób fizycznych wynikających z prawa publicznego. W sprawach dotyczących wykroczeń administracyjnych sędziowie rozpoznają sprawy dotyczące popełnienia wykroczeń administracyjnych.

Do powinności sędziów należy wykonywanie ogółu obowiązków sędziów i obowiązków przypisanych sądom – przewidzianych w prawie procesowym.

Prawnicze bazy danych

Obecnie funkcjonuje specjalny portal dotyczący systemu sądownictwa, tj. [portal łotewskich sądów krajowych](#), aktualnie dostępny wyłącznie w języku łotewskim. Można tam znaleźć szczegółowe informacje o systemie sądownictwa na Łotwie, wykaz łotewskich sądów i sędziów, statystyki sądowe, zarys procedur stosowanych w poszczególnych rodzajach postępowań sądowych, opis ich podstawowych cech i różnic między nimi oraz

informacje o sposobie wszczęcia postępowania przed organami sądowymi.

[Portal e-usług łotewskich sądów](#) zapewnia z kolei dostęp do zanonimizowanych orzeczeń sądowych, orzecznictwa, wokandy oraz innych informacji. Wprowadzając w zakładce „Tiesvedības gaita” (status sprawy) sygnaturę akt lub oznaczenie wezwania do stawiennictwa, można uzyskać informacje o aktualnym statusie sprawy, jak również o tym, który sąd i w której instancji rozpoznaje daną sprawę, o terminie zbliżających się rozpraw, zapadłych orzeczeniach, wniesionych środkach zaskarżenia i wyniku postępowania sądowego.

Na stronie internetowej [Biura ds. Organizacji Sądów](#) publikuje się również sprawozdania z pracy sądów.

Na stronie internetowej [Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Łotewskiej](#) publikuje się także informacje na temat bieżących kwestii politycznych związanych z sądownictwem. Portal jest dostępny również w języku angielskim.

Informacje w formie elektronicznej o Sądzie Najwyższym i jego działalności znajdują się na stronie internetowej [Sądu Najwyższego](#) (Augstākā tiesa). Portal jest dostępny również w języku angielskim.

Adwokaci

Organizacja

Adwokaci to osoby prowadzące niezależną praktykę prawniczą, które udzielają pomocy prawnej, bronią prawnie uzasadnionych interesów osób fizycznych i reprezentują je w sądzie oraz w postępowaniu przygotowawczym, udzielają porad prawnych, sporządzają pisma procesowe oraz wykonują inne czynności prawne.

Adwokaci są funkcjonariuszami wymiaru sprawiedliwości, którzy występują przed dowolnym sądem lub organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze w Republice Łotewskiej oraz zostali wybrani i umocowani przez strony sporu, pozwanych/oskarżonych lub inne zainteresowane strony (klientów); w niektórych sprawach przewidzianych w przepisach prawa może im zostać powierzona pełnienie pewnych zadań z urzędu przez prezesa sądu, kierującego organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze lub Łotewską Radę Adwokatów Przysięgłych. Adwokaci świadczą również inne rodzaje pomocy prawnej zgodnie z procedurą przewidzianą w przepisach prawa <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283>.

Zawód adwokata na Łotwie mogą wykonywać następujące osoby:

1. obywatele Łotwy;
2. obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, którzy uzyskali uprawnienia adwokackie w dowolnym państwie członkowskim Unii Europejskiej (adwokaci z państw członkowskich UE);
3. adwokaci zagraniczni (inni niż adwokaci z państw członkowskich UE), którzy mogą wykonywać zawód adwokata na Łotwie zgodnie z wiążącymi Łotwę umowami międzynarodowymi w sprawie pomocy prawnej.

Wszyscy adwokaci przysięgli praktykujący na Łotwie wykonują wolny zawód i są członkami Łotewskiej Izby Adwokatów Przysięgłych (Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija) – niezależnego krajowego samorządu zawodowego adwokatów przysięgłych. Organami Łotewskiej Izby Adwokatów Przysięgłych są: Zgromadzenie Ogólne Adwokatów Przysięgłych (advokātu kopsapulce), Łotewska Rada Adwokatów Przysięgłych (Latvijas Zvērinātu advokātu padome), Komisja Rewizyjna (revīzijas komisija) i Komisja Dyscyplinarna (disciplinārlietu komisija).

Prawnicze bazy danych

Informacje o działalności Łotewskiej Izby Adwokatów Przysięgłych oraz Łotewskiej Rady Adwokatów Przysięgłych, o ustawach i rozporządzeniach, adwokatach i sądach, w których praktykują (wraz z danymi kontaktowymi) oraz szczegółowe informacje na temat innych kwestii dotyczących zawodu adwokata na Łotwie można znaleźć na stronie internetowej [Łotewskiej Izby Adwokatów Przysięgłych](#).

Notariusze

Organizacja

Sprawy notarialne objęte nadzorem organów wymiaru sprawiedliwości powierza się notariuszom przysięgłym zgodnie z procedurą ustanowioną w [ustawie o notariacie](#). Notariusze przysięgli są funkcjonariuszami wymiaru sprawiedliwości; działają przy sądach okręgowych i wykonują obowiązki określone w ustawie. Podczas wykonywania powierzonych obowiązków notariusze przysięgli są traktowani na równi z urzędnikami państwowymi. Przy wykonywaniu czynności zawodowych notariusze przysięgli są finansowo niezależni; stawki ich wynagrodzenia określa [Rada Ministrów](#).

Zgodnie z [ustawą o notariacie](#) notariusze przysięgli są uprawnieni do:

1. sporządzania aktów notarialnych;
2. sporządzania poświadczeń notarialnych;
3. sprawowania pieczy nad środkami pieniężnymi, papierami wartościowymi i dokumentami;
4. sprawowania pieczy nad rzeczą będącą przedmiotem zobowiązania;
5. prowadzenia spraw spadkowych;
6. sporządzania projektów podziału majątku w przypadkach określonych w przepisach prawa;
7. prowadzenia postępowania rozwodowego (jeżeli oboje małżonkowie wyrazili na to zgodę w formie pisemnej i przy braku nierozstrzygniętych sporów);
8. wykonywania innych czynności przewidzianych w przepisach prawa.

Zgodnie z [ustawą o notariacie](#) notariusze przysięgli mogą również:

1. dopilnowywać wpisywania praw oraz zabezpieczeń praw do księgi wieczystej oraz dopilnowywać wpisywania praw, zabezpieczeń praw i innych danych szczegółowych do Państwowego Rejestru Nieruchomości i do rejestrów prowadzonych przez Rejestr Przedsiębiorstw;
2. uzyskiwać od instytucji publicznych, samorządowych i prywatnych oraz od urzędników i osób fizycznych upoważnienia, zaświadczenia i inne dokumenty potrzebne do zawarcia lub uwierzytelnienia aktów wymagających poświadczenia notarialnego;
3. sporządzać akty, umowy i inne dokumenty związane z działalnością notariusza przysięgłego, a także sporządzać odpisy i tłumaczenia;
4. świadczyć innego rodzaju pomoc prawną;
5. prowadzić mediację jako certyfikowany mediator zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w [ustawie o mediacji](#).

Wszyscy łotewscy notariusze przysięgli są członkami Łotewskiej Izby Notariuszy Przysięgłych (Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija) – niezależnego zrzeszenia zawodowego notariuszy przysięgłych. [Łotewska Rada Notariuszy Przysięgłych \(Latvijas Zvērinātu notāru padome\)](#) jest organem, który reprezentuje i nadzoruje notariuszy przysięgłych, oraz organem zarządczym i wykonawczym Łotewskiej Izby Notariuszy Przysięgłych. Wykonuje ona zadania określone w [art. 230 ustawy o notariacie](#).

Prawnicze bazy danych

Informacje o działalności i liczbie notariuszy przysięgłych, lokalizacji ich kancelarii oraz inne informacje o łotewskim notariacie znajdują się na oficjalnej stronie internetowej [łotewskiego notariatu](#).

Przysięgli komornicy sądowi

Organizacja

Przysięgli komornicy sądowi (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) są funkcjonariuszami wymiaru sprawiedliwości. Działają przy sądach okręgowych. Wykonują orzeczenia sądu i decyzje innych organów oraz dokonują czynności przewidzianych w przepisach prawa.

Przysięgli komornicy sądowi wykonują wolny zawód, ale podczas wykonywania swoich obowiązków zawodowych są traktowani na równi z urzędnikami państwowymi. Podczas wykonywania swoich obowiązków przysięgli komornicy sądowi są niezależni i podlegają wyłącznie ustawie. Żądania i zarządzenia komorników przysięgłych wystosowywane w toku czynności zawodowych są wiążące dla wszystkich stron na terytorium całego kraju.

Przysięgli komornicy sądowi wykonują swoje czynności w okręgu sądu okręgowego, do którego są przypisani. Liczbę przysięgłych komorników sądowych, ich stanowiska, rewiry oraz granice tych rewirów ustala Rada Ministrów.

Wykonując swoje obowiązki, przysięgli komornicy sądowi stosują [kodeks postępowania cywilnego](#) oraz inne akty prawne, a także wykorzystują metodykę zatwierdzoną przez Łotewską Radę Przysięgłych Komorników Sądowych – organ reprezentujący i nadzorujący przysięgłych komorników sądowych na Łotwie – oraz zalecenia wynikające z orzecznictwa.

Prawnicze bazy danych

Informacje o lokalizacji kancelarii komorniczych, przepisach regulujących zawód przysięgłego komornika sądowego oraz o działalności Łotewskiej Rady Przysięgłych Komorników Sądowych można znaleźć na [stronie internetowej Łotewskiej Rady Przysięgłych Komorników Sądowych](#). Aktualnie portal jest dostępny wyłącznie w języku łotewskim.

Organizacje świadczące nieodpłatne usługi prawne

Na Łotwie nie prowadzi się spisu takich organizacji.

Linki

[Prokuratura](#)

[Służba ds. Zwalczenia Prania Pieniędzy](#)

[Portal łotewskich sądów krajowych](#)

[Biuro ds. Organizacji Sądów](#)

[Łotewska Rada Adwokatów Przysięgłych](#)

[Łotewski notariat](#)

[Strona internetowa Łotewskiej Rady Przysięgłych Komorników Sądowych](#)

[Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Łotewskiej](#)

Ostatnia aktualizacja: 27/05/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.